

Seat No. : 2665

MD-105

May-2018

B.Ed., Sem.-II (New)

B-112 : Pedagogy of School Subject Psychology

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) નીચે આપેલા બે પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે એક પ્રશ્નનો 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : 8
- (1) અધ્યાપન સૂત્રોનો અર્થ જણાવી, તેનું મહત્ત્વ જણાવી નીચેના અધ્યાપન સૂત્રો સવિસ્તાર સમજાવો.
— સરળ પરથી કઠિન — સાદા પરથી જટિલ
- (2) એકમ પાઠ આયોજન એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ વિગતે સમજાવો.
- (B) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે બે પ્રશ્નનો 125 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : 6
- (1) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના સોપાનોની ચર્ચા કરો.
- (2) સમગ્ર વિરુદ્ધ ખંડ પદ્ધતિ પૈકી, શિક્ષણના હેતુ સ્પષ્ટ કરવા માટે કઈ પદ્ધતિ દ્વારા અધ્યાપન કાર્ય હાથ ધરવું જોઈએ ?
- (3) પ્રાયોગિક પદ્ધતિના લાભ અને મર્યાદાઓ જણાવો.
2. (A) નીચે આપેલા બે પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે એક પ્રશ્નનો 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : 8
- (1) ઈન્ટર્નશીપ દરમિયાન શાળામાં યોજવામાં આવતી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓની ચર્ચા કરો.
- (2) ક્ષેત્રકાર્ય અને રોલપ્લેનો અર્થ જણાવી તેમના લાભાલાભ ચર્ચો.
- (B) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે બે પ્રશ્નનો 125 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : 6
- (1) તાસ આયોજનના હેતુઓ જણાવો.
- (2) મુલાકાત પદ્ધતિના લાભાલાભ ચર્ચો.
- (3) ઈન્ટર્નશીપનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
3. (A) નીચે આપેલા બે પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે એક પ્રશ્નનો 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : 8
- (1) મૂલ્યાંકનના હેતુઓ જણાવી તેનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
- (2) વ્યુ પ્રિન્ટનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરી આદર્શપત્રના લક્ષણો જણાવો.

(B) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે બે પ્રશ્નોનો 125 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો :

6

- (1) માપન અને મૂલ્યાંકન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (2) મૂલ્યાંકનના સાધન તરીકે કમ્પ્યુટર સમજાવો.
- (3) પરીક્ષા લેવાની પદ્ધતિઓ જણાવી કોઈપણ બે પદ્ધતિની ચર્ચા કરો.

4. (A) નીચે આપેલા બે પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે એક પ્રશ્નોનો 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો :

8

- (1) સ્મૃતિનું ત્રિતંત્રી મોડેલ આકૃતિ દોરી સમજાવો.
- (2) મનોભાર એટલે શું ? મનોભારને પહોંચી વળવાની પ્રવિધિઓ વિગતે જણાવો.

(B) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે બે પ્રશ્નોનો 125 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો :

6

- (1) લાંબાગાળાની અને ટૂંકાગાળાની સ્મૃતિનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (2) વિસ્મરણ એટલે શું ? વિસ્મરણના નિર્ધારકો સમજાવો.
- (3) માનસિક સ્વાસ્થ્ય સુધારણા માટેના કોઈપણ ચાર ઉપાયો જણાવો.

5. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

14

- (1) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ એટલે શું ?
- (2) શિક્ષણક્ષેત્રે પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિનો સૌપ્રથમ ઉપયોગ કરનાર કોણ હતા ?
- (3) એકમતા આયોજનની કોઈપણ બે મર્યાદા જણાવો.
- (4) ક્ષેત્રકાર્ય એટલે શું ?
- (5) મૂલ્યાંકન એટલે શું ?
- (6) મૌખિક કસોટીની બે મર્યાદાઓ જણાવો.
- (7) ઓળખયાદીના કોઈપણ બે ઉપયોગ જણાવો.
- (8) સામાજિકતામિતિનો અર્થ જણાવો.
- (9) સમસ્યા ઉકેલ એટલે શું ?
- (10) વિશિષ્ટ ભય એટલે શું ?
- (11) ઉદાહરણ પ્રયુક્તિના કોઈપણ બે લાભ જણાવો.
- (12) સ્મૃતિના પ્રકારો જણાવો.
- (13) ડીએસએમ-4 નું વર્ગીકરણ કયા વર્ષે પ્રકાશિત થયું હતું ?
- (14) બ્લ્યુપ્રિન્ટ એટલે શું ?

Seat No. : _____

MD-105

May-2018

B.Ed., Sem.-II (New)

B-112 : Pedagogy of School Subject Psychology

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Answer any **one** out of **two** questions in **500** words : 8
- (1) Define Maxims of teaching. State its importance as well as explain the below given details
Simple to complex, Easy to difficult
- (2) Define Unit planning. Explain its importance in detail.
- (B) Answer any **two** questions out of three questions in **125** words : 6
- (1) Discuss the steps of Project method.
- (2) Which educational methods justifies the educational objectives in classroom learning ?
- (3) State the merits and demerits of Experimental method.
2. (A) Answer any **one** out of **two** questions in **500** words : 8
- (1) Discuss the various activities organized during internship programme in school.
- (2) Define the meaning of Field trip and role-play as well as explain the merits and demerits also.
- (B) Answer any **two** questions out of three questions in **125** words : 6
- (1) Discuss the objectives of period planning.
- (2) State the merits and demerits of interview method.
- (3) Clarify the importance of internship programme.

3. (A) Answer any **one** out of **two** questions in **500** words : 8
- (1) Explain the objectives of evaluation and also its importance.
 - (2) Explain the concept of blue-print and thereafter explain characteristic of ideal question paper.
- (B) Answer any **two** questions out of three questions in **125** words : 6
- (1) Clarify the difference between evaluation and measurement.
 - (2) Explain measurement in relation to various scales.
 - (3) State the types of examination. Explain any two types.
4. (A) Answer any **one** out of **two** questions in **500** words : 8
- (1) Draw the trident model of memory and explain thereafter.
 - (2) Define Stress. State the various ways through which one can overcome stress.
- (B) Answer any **two** questions out of three questions in **125** words : 6
- (1) Clarify the difference between short term memory and long term memory.
 - (2) Define Forgetting. State the determiners of forgetfulness.
 - (3) Give four solution to improve mental health.
5. Answer the following question in short : 14
- (1) Define Project method.
 - (2) Who was the first in the educational field to use Project method ?
 - (3) Give any two demerits of unit planning.
 - (4) Define field work.
 - (5) Define evaluation.
 - (6) Give two demerits of oral examination.
 - (7) State two merits of check list.
 - (8) Define Sociometry.
 - (9) Define problem solving.
 - (10) What is the meaning of specific fear ?
 - (11) Give two merits of Illustration activity.
 - (12) Give the types of Memory.
 - (13) In which year Classification of DSM-4 got published ?
 - (14) Define Blue-print.